

Lucrare prezentată la
cel de-al IX-lea Congres
al profesiei
de auditor financiar
din România

Standardele de raportare și audit al raportării de sustenabilitate /durabilitate – între convergență globală și specific european

Prof. univ. dr. Liliana IONESCU-FELEAGĂ,
Academia de Studii Economice, București,
e-mail: liliana.feleaga@cig.ase.ro

Drd. Andreea-Larisa OLTEANU (BURCĂ),
Academia de Studii Economice, București,
e-mail: andreea.larisa.olteanu@gmail.com

Rezumat

Reglementările privind sustenabilitatea au cunoscut în ultimii ani o dezvoltare accelerată la nivel global, manifestând abordări diferite în Statele Unite ale Americii (SUA) și în Uniunea Europeană (UE). Aceste inițiative urmăresc consolidarea transparenței corporative, sprijinirea procesului de decarbonizare și promovarea responsabilității sociale. Totodată, ele reflectă o tendință de convergență către un cadru global unificat, în care standardele internaționale (International Sustainability Standards Board -ISSB, Global Reporting Initiative - GRI, Sustainability Accounting Standards Board - SASB) se îmbină cu reglementările europene specifice (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD, European Sustainability Reporting Standards - ESRS), căutând un echilibru între uniformizarea globală și particularitățile regionale. Prezentul studiu analizează asemănările și diferențele dintre reglementările privind raportarea și auditul sustenabilității din SUA și UE, printr-o abordare calitativă ce combină analiza documentară cu evaluarea comparativă. Totodată, pentru a ilustra aplicarea practică a acestor cadre normative, este prezentat un studiu de caz asupra a două companii din sectorul financiar - ING Group (Europa) și JPMorgan Chase (SUA).

Cuvinte cheie: audit; sustenabilitate; raportare non-financiară; ESG;

Clasificare JEL: M42, Q56, G38

Vă rugăm să citați acest articol astfel:

Ionescu-Feleagă, L., Olteanu (Burcă), A.-L. (2025), Standards for Reporting and Auditing Sustainability/Sustainability Reporting - between Global Convergence and European Specificity, *Audit Financiar*, vol. XXIII, no. 4(180)/2025, pp.791-800, DOI: 10.20869/AUDITF/2025/180/024

Link permanent pentru acest document:

<http://dx.doi.org/10.20869/AUDITF/2025/180/024>

Data primirii articolului: 19.08.2025

Data revizuirii: 28.08.2025

Data acceptării: 5.10.2025

Introducere

Raportarea ESG (Environmental, Social and Governance – Meidu, Social și Guvernanță) a devenit crucială atât pentru companii și investitori, cât și pentru autorități. Presiunile reglementare din ultima vreme, în special din cadrul UE, au condus la o standardizare a informațiilor și la introducerea auditului extern ca o condiție esențială pentru creșterea credibilității (Pantazi, T., 2024).

Peisajul reglementărilor de sustenabilitate este marcat de contraste între Uniunea Europeană (UE) și Statele Unite ale Americii (SUA). Principalele măsuri din Inflation Reduction Act (IRA), ce reprezintă o lege adoptată în SUA în anul 2022 cu scopul de a reduce emisiile și a sprijini energiile, sunt blocate sau vizate pentru anulare. Acest lucru afectează sprijinul pentru energia curată și vehiculele electrice, iar regulile emise de Comisia pentru Valori Mobiliare și Burse din SUA, cunoscută ca Securities and Exchange Commission (SEC) privind divulgarea riscurilor climatice sunt suspendate (ESGDIVE, 2025). În același timp, proiectele finanțate de Agenția pentru Protecția Mediului, cunoscută ca Environmental Protection Agency (EPA), întâmpină dificultăți din cauza înghețurilor bugetare. În același timp, companiile continuă să adopte standarde voluntare precum Global Reporting Initiative (GRI), Sustainability Accounting Standards Board (SASB) și Science Based Targets initiatives (SBTi), susținute de cerințele investitorilor pentru transparență ESG. Orientându-ne spre peisajul Statelor Unite, observăm cum state precum California și New York continuă să implementeze politici climatice ambițioase. La nivelul UE, cadrul de sustenabilitate rămâne solid, coerent și include directive esențiale precum Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD), Emissions Trading System (ETS), Taxonomia și Planul pentru Economia Circulară. Totuși, cu scopul de a reduce presiunea asupra companiilor, UE a introdus noi măsuri de simplificare și amânare a cerințelor de raportare, în timp ce aplicarea obligațiilor de analiză riguroasă și supravegherea ratingurilor ESG devin din ce în ce mai etapizate și mai clare (Institute of Sustainability Studies, 2025).

Până în prezent, atât SUA, cât și UE și-au menținut angajamentul față de obiectivele climatice și promovarea practicilor sustenabile, cu toate că adoptă abordări diferite. Ambele regiuni susțin transparența corporativă și raportarea ESG, prin reguli precum CSRD în UE și reglementările SEC în SUA, oferind și stimulente pentru

energia regenerabilă (Frankel et.al, 2025). Totuși, UE se remarcă printr-un cadru mai strict și mai cuprinzător. Acest cadru observăm că se aplică și companiilor non-europene și include și mecanisme clare de taxare a carbonului (ETS), analiză riguroasă în lanțul de aprovizionare (CSDDD) și standarde riguroase privind biodiversitatea și economia circulară. În contrast cu UE, SUA are o abordare mai fragmentată, având reguli suspendate sau în revizuire la nivel federal, dar cu inițiative consistente la nivel de stat. Cu toate acestea, SUA se remarcă printr-o orientare mai pronunțată către stimulente economice și competitivitate. Având în vedere toate acestea, companiile globale se găsesc nevoite să își adapteze strategiile ESG în funcție de complexitatea și specificul fiecărui cadru de reglementare în care își desfășoară activitatea (KPMG, 2025).

Obiectivul acestei cercetări constă în realizarea unei analize comparative între standardele europene și cele globale de raportare și de audit al sustenabilității (ESRS vs. IFRS S1/S2, GRI, SASB), cu scopul de a evalua punctele de convergență/divergență, beneficiile și constrângerile, dar și implicațiile pentru auditorii financiari. Am ales aceste două regiuni prin prisma faptului că au jurisdicții, politici și cadre de reglementare diferite și sunt susținute de economii distincte atât din punct de vedere structural, cât și ca nivel de dezvoltare. Aceste diferențe oferă un cadru relevant pentru analizarea modalității în care fiecare abordează raportarea și auditul sustenabilității. Pentru a evidenția mai bine diferențele am realizat și un studiu de caz comparativ între două companii ce activează în sectorul financiar din Europa și SUA. În cadrul prezentului studiu am abordat atât cadrele de raportare a sustenabilității, cât și standardele de audit asociate, punând accent pe asemănările și diferențele dintre abordarea globală și cea europeană. În timp ce raportarea de sustenabilitate este prezentată ca fiind o premisă esențială pentru audit, auditul este analizat în cadrul lucrării din perspectiva unui mecanism care are rolul de a spori și asigura credibilitatea informațiilor raportate.

Rezultatele acestei cercetări adaugă un plus de valoare atât literaturii de specialitate, cât și practicii profesionale. Analiza evidențiază atât convergențele, cât și diferențele dintre standardele de raportare ESG aplicate în cele două jurisdicții. Prezentul studiu relevă faptul că acestea urmăresc obiective similare și promovează principii comparabile de transparență și responsabilitate. Divergențele identificate fac referire cu precădere la

gradul de rigoare și caracterul obligatoriu al cerințelor. În timp ce unele reglementări sunt mai stricte și impuse prin norme legale, altele au un caracter voluntar și flexibil. Această perspectivă oferă o imagine clară asupra standardelor de raportare ESG și demonstrează că diferențele percepute sunt adesea mai reduse decât s-ar crede. Acest lucru are implicații directe cu privire la armonizarea practicilor, dar și pentru viitorul rol al profesiei de auditor.

Restul lucrării este organizat după cum urmează: prima secțiune trece în revistă literatura ce vizează cadrele de raportare și audit al sustenabilității, a doua secțiune prezintă metodologia cercetării, secțiunile trei și patru prezintă rezultatele obținute, iar, în final, concluziile rezumă ideile dezbătute, subliniază limitele și implicațiile studiului nostru.

1. Revizuirea literaturii de specialitate: GRI vs. SASB vs. IFRS S1/S2 vs. ESRS

Standardele GRI (Global Reporting Initiative) și SASB (Sustainability Accounting Standards Board) oferă perspective diferite asupra raportării sustenabilității. Acestea nu sunt incompatibile, ele putând fi utilizate complementar, în funcție de scopul raportului și de publicul țintă. Standardele GRI se concentrează cu precădere pe impactul organizațional asupra mediului și societății. Acesta reflectă o abordare centrată pe părțile interesate și pe materialitatea din perspectiva socială. În schimb, SASB adoptă o abordare centrată pe investitor, axată pe relevanța financiară a informațiilor ESG (Environmental, Social and Governance) și pe raportarea specifică în funcție de industrii. Alegerea între cele două cadre depinde mult de nevoile de comunicare specifice fiecărei organizații. În același timp este de subliniat și potențialul lor de a fi aplicate împreună în funcție de audiență și obiectivele de raportare (Pizzi et. al, 2023).

La nivel internațional, IFRS Foundation, prin intermediul International Sustainability Standards Board (ISSB), are drept scop armonizarea abordărilor existente prin elaborarea unui cadru global de raportare adaptat nevoilor piețelor financiare. Acesta are în vedere integrarea unor principii de sustenabilitate mai cuprinzătoare. În Uniunea Europeană, standardele ESRS (European Sustainability Reporting Standards) au aceeași tendință de unificare. Ele

impun companiilor obligații de raportare ce includ atât impactul asupra mediului și societății, cât și raportarea consecințelor financiare ale activității lor în piață (IFRS, 2021).

În Europa, performanța ESG ridicată, împreună cu independența sporită a consiliilor de administrație dar și potențialul solid de creștere sunt corelate cu o îmbunătățire a profitabilității companiilor. În acest sens, se consideră că o dimensiune mai mare a consiliilor de administrație poate aduce avantaje, prin intermediul unei expertize diversificate, dar și prin intermediul unei supravegheri strategice eficiente. În același timp, un număr excesiv de întâlniri se consideră că pot duce la ineficiențe decizionale. De asemenea, mărimea firmelor este considerată ca fiind un indicator care generează un impact negativ asupra performanței. Acest lucru este datorat complexității operaționale, dar și cerințelor de reglementare. Pentru a minimiza aceste riscuri devine recomandată consolidarea guvernantei corporative prin crearea de consilii independente și diversificate, împreună cu eficientizarea proceselor decizionale și standardizarea raportărilor climatice conforme cu standardele internaționale. În acest fel devine posibil a se transforma angajamentele ESG în avantaje financiare concrete în mediul european (Al-Kubaisi și Abu Khalaf, 2025).

Raportarea sustenabilității constituie un element esențial în evaluarea impactului companiilor asupra mediului și societății. În același timp este și un instrument strategic pentru informarea părților interesate. Prin părți interesate ne referim atât la investitori, cât și la clienți și la autorități de reglementare. În context, cadrele de raportare deja existente, respectiv, GRI, SASB, IFRS/ISSB și ESRS, au rolul de a oferi abordări diferite, dar totuși complementare. Astfel putem afirma că dacă GRI promovează raportarea impactului extins, cu accent pe materialitatea socială și pe nevoile părților interesate, SASB adoptă o perspectivă centrată pe investitor, axată pe relevanța financiară și pe particularitățile sectoriale. Raportându-ne la nivel internațional, IFRS Foundation, prin intermediul ISSB, are drept scop armonizarea acestor abordări printr-un cadru global adaptat piețelor financiare, integrând astfel principii de sustenabilitate mai cuprinzătoare. În spațiul european, standardele ESRS ce au fost elaborate în cadrul directivei CSRD impun obligații detaliate de raportare prin intermediul cărora se relevă conceptul de dublă materialitate. Acestea includ nu doar impactul asupra mediului și societății, dar și efectele financiare ale activităților. Presiunea pe care o exercită investitorii, intensificarea reglementărilor, dar și necesitatea alinierii la

obiectivele climatice globale au scopul de a stimula adoptarea acestor standarde. Prin urmare, integrarea sustenabilității în raportarea financiară reprezintă un pas esențial spre o economie responsabilă și rezilientă (Nielsen, C., 2023).

Prin intermediul analizei acestor cadre se evidențiază diferențele de abordare dintre principalele regiuni economice. În acest sens, Uniunea Europeană se remarcă prin adoptarea unor măsuri mai riguroase și cu caracter obligatoriu în domeniul raportării sustenabilității. Dovadă în acest sens a stat introducerea Directivei privind raportarea sustenabilității corporative (CSRD). Directiva are rolul de a extinde obligațiile de raportare și înlocuiește vechea Directivă privind raportarea non-financiară (NFRD). CSRD impune companiilor să furnizeze informații detaliate privind impactul lor economic, social și de mediu. Aceste date trebuie supuse unei forme de verificare limitată, cunoscută în literatura de specialitate ca „limited assurance”, având drept obiectiv sporirea credibilității raportărilor. La nivel internațional, Global Reporting Initiative (GRI) continuă să ofere cele mai utilizate standarde de raportare a sustenabilității. GRI pune accent pe transparența impactului în toate cele trei dimensiuni ESG. În același timp, în SUA raportarea sustenabilității se bazează în mare parte pe cadre ce au caracter voluntar, precum Sustainability Accounting Standards Board (SASB). Acestea furnizează standarde de contabilitate pentru sustenabilitate destinate companiilor listate la bursă, și se concentrează pe relevanța informației pentru investitori. În 2021 Fundația IFRS a creat International Sustainability Standards Board (ISSB), cu scopul de a elabora un set global de standarde armonizate în domeniul raportării sustenabile. În timp ce UE impune standarde obligatorii, SUA menține o abordare flexibilă, chiar dacă interesul pentru cadre obligatorii are un trend ascendent (Fleacă, B., Fleacă, E., Corocăescu, M., 2023).

Diferențele de abordare atât europene și cât și americane se regăsesc și în modalitatea în care diverși actori relevanți, precum organizații private (GRI, SASB, IIRC) dar și entități instituționale (EFRAG, IFRS Foundation), concurează simultan pentru a influența crearea standardelor de raportare a sustenabilității. Hammed Afolabi, Ronita Ram și Gunnar Rimmel (2022) prezintă în cadrul articolului „Harmonization of Sustainability Reporting Regulation: Analysis of a Contested Arena” această competiție sub forma conceptului de „arene”. Conform analizei lor, această competiție se desfășoară în cadrul unor „arene” distincte. În Europa, GRI și ESRS promovează o orientare spre impact, în timp ce în SUA,

SASB și ISSB/IFRS sunt axate pe materialitatea financiară. Aceste diferențe de strategie și orientare indică faptul că armonizarea globală este încă departe de a fi implementată. Astfel, se impune factorilor de decizie și autorităților de reglementare clarificarea și redefinirea rolurilor și standardelor, în vederea construirii unei arhitecturi coerente de raportare sustenabilă la nivel global.

Aceste diferențe de orientare se reflectă și în efectele generate de reglementările europene. De exemplu, Ries Breijer și René P. Orij (2022) au investigat impactul Directivei privind raportarea non-financiară (NFRD, 2014/95/UE) asupra comparabilității informațiilor de sustenabilitate furnizate de companiile europene. Astfel, s-a demonstrat că organizațiile care au fost obligate să raporteze conform NFRD au adoptat mai frecvent cadre de raportare orientate spre investitori, cum ar fi SASB. În același timp, firmele care au raportat voluntar au avut tendința de a merge spre cadre multi-stakeholder, precum GRI, observându-se în ultima vreme o tendință de convergență. Din ce în ce mai multe companii au început să combine cadrele centrate pe investitor cu cele orientate spre părțile interesate având în vedere creșterea comparabilității informațiilor. Totodată, se constată că raportările obligatorii generează mai multă asimetrie informațională, acest lucru fiind datorat unui limbaj standardizat, în timp ce raportările voluntare reduc această asimetrie printr-un nivel mai mare de transparență și detaliu. Toate aceste descoperiri sunt dovada importanței sporite, alegerii cadrului de raportare în influențarea calității și comparabilității informațiilor non-financiare.

2. Metodologia cercetării

Pentru a evalua convergența/divergența standardelor de audit de sustenabilitate din mai multe jurisdicții am utilizat o metodă de cercetare calitativă. În acest sens am analizat și interpretat rapoarte, acte normative, reguli și standarde de sustenabilitate aplicate în cadrul a mai multe zone geografice cu scopul de a înțelege conținutul, sensul, implicațiile și contextul. Astfel au fost analizate concepte, termeni juridici, principii și relații între normele impuse în cadrul a mai multe zone geografice. În cadrul analizei comparative am ales să ne raportăm cu precădere la UE și SUA atât datorită relevanței globale, a influenței economice și a diferențelor semnificative de abordare dintre cele două, cât și a interoperabilității în curs de dezvoltare, precum și a importanței pe care cele două regiuni le au din perspectiva investițională.

Pentru a putea urmări aplicarea efectivă a acestor standarde au fost incluse în analiză și rapoartele de sustenabilitate publicate de către ING Group (UE, Olanda) și JP Morgan Chase (SUA).

Am ales să analizăm ING și JPMorgan deoarece reprezintă două dintre cele mai importante instituții financiare din Europa și SUA, ambele având capacitatea de a reflecta particularitățile mediului economic și de reglementare din care provin. ING este un exemplu relevant de bancă europeană care pune accent pe digitalizare și sustenabilitate și a adoptat un cadru legislativ riguros impus de UE. În schimb, JPMorgan este un lider global care, operând pe piața americană, beneficiază de mai multă flexibilitate. Compararea celor două permite o înțelegere mai profundă a diferențelor strategice dintre sistemele bancare europene și americane, oferindu-se astfel o perspectivă valoroasă

asupra modului în care contextul regional influențează performanța și direcțiile de dezvoltare ale marilor bănci.

3. Analiza comparativă a standardelor de sustenabilitate

În contextul global actual, caracterizat de preocupări crescânde privind schimbările climatice și responsabilitatea corporativă, standardele de raportare a sustenabilității au avut o evoluție semnificativă. Punctul culminant a fost marcat de obligativitatea aplicării ESRS începând cu anul 2024.

În cadrul **Figurii nr. 1** am ilustrat evoluția principalelor standarde de raportare a sustenabilității. Totodată, am evidențiat și tranziția de la inițiative voluntare, precum SASB și TCFD, către reglementările obligatorii la nivel european.

Figura nr. 1. Cronologia principalelor standarde de raportare a sustenabilității

Sursă: cercetarea autorilor

Standardele IFRS S1 „Cerințe generale pentru prezentarea informațiilor financiare legate de durabilitate” – „General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information” împreună cu IFRS S2 „Prezentări legate de climă” – „Climate-related Disclosures” (ISSB, 2023) stabilesc cerințele privind dezvăluirea informațiilor ce sunt relevante financiar, cu privire la sustenabilitate. Acestea au scopul de a ajuta investitorii în evaluarea riscurilor și oportunităților. Având la bază patru piloni: guvernanta, strategia, gestionarea riscurilor, indicatori/obiective, permite folosirea altor cadre cunoscute precum GRI, SASB, CDSB (Climate Disclosure Standards Board). IFRS S2 a venit complementar lui IFRS S1, fiind centrat pe domeniul climatic. Acesta implică raportarea emisiilor GES (Scope 1, 2, 3), analiza scenariilor și stabilirea obiectivelor climatice. În cadrul documentului „Rezumat al proiectului: Prezentări generale legate de sustenabilitate” – „Project Summary: General Sustainability-related Disclosures” (2023) este subliniată compatibilitatea IFRS S1 cu alte cadre internaționale. În

cadrul documentului „Aplicarea IFRS S1 atunci când se raportează doar prezentările legate de climă, în conformitate cu IFRS S2” - „Applying IFRS S1 when reporting only climate-related disclosures in accordance with IFRS S2” (2025) se clarifică faptul că IFRS S1 se aplică chiar și atunci când se raportează doar factorii legați de climă, dar respectând cerințele generale relevante privind asigurarea coerenței și flexibilității în tranziția către standardele ISSB.

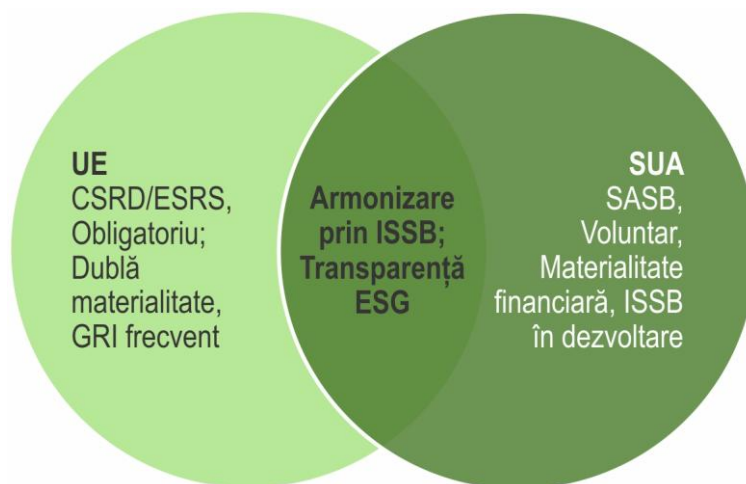
Standardele GRI (Global Reporting Initiative), prezentate în cadrul documentului „O scurtă introducere a standardelor GRI” - „A Short Introduction to the GRI Standards” (2023), reprezintă cadrul cel mai utilizat la nivel global pentru raportarea sustenabilității. Acestea pun accent pe transparența și responsabilitatea față de impactul economic, de mediu și social. În cadrul GRI 1, „Fundament” – „Foundation” (2021) sunt stabilite principiile și cerințele de bază, ce definesc materialitatea prin identificarea impacturilor semnificative și implicarea părților interesate, alături de cerințele cu privire la

coerența, calitatea datelor și documentarea procesului de raportare. În cadrul GRI 2, „Prezentări generale” – „General Disclosures” (2021), sunt oferite îndrumări cu privire la prezentarea informațiilor generale, inclusiv guvernanta, strategie și procese de materialitate. Se recomandă transparența privind auditul și asigurarea externă a datelor raportate. În cadrul GRI 3, „Subiecte materiale” – „Material Topics” (2021), este detaliat procesul de evaluare și prezentare a subiectelor materiale și se cere descrierea managementului și rezultatelor pentru fiecare. O altă cerință este marcată de actualizarea periodică a acestora cu scopul de a se asigura alinierea cu așteptările internaționale în domeniul sustenabilității. Uitându-ne la cadrul conceptual SASB, putem observa că sunt definite scopul, caracteristicile și principiile de bază ale standardelor SASB. Accentul se pune pe identificarea informațiilor de sustenabilitate care sunt de referință

pentru investitori. Documentul subliniază ideea că standardele SASB sunt create special pentru a susține **deciziile economice** ale furnizorilor de capital și pun accent pe **sectorialitate**. Fiecare industrie are riscuri ESG diferite. Astfel, apare și nevoia unor indicatori specifici. SASB utilizează conceptul de materialitate financiară. Conform acestui cadru, sunt raportate doar informațiile care pot influența deciziile financiare ale investitorilor. În același timp, promovează consistența, comparabilitatea și fiabilitatea în cadrul raportării. Cadrul evidențiază faptul că standardele SASB nu impun managementului o strategie anume ESG, ci doar solicită o raportare care să fie de o relevanță sporită pentru investitori (SASB, Conceptual Framework, 2017).

Pentru o imagine mai clară a asemănarilor și diferențelor am folosit diagrama Venn (**Figura nr. 2**).

Figura nr. 2. Comparație UE vs. SUA în raportarea sustenabilității

Sursă: cercetarea autorilor

Orientându-ne mai departe către CSRD, putem afirma că propunerea acesteia extinde aplicabilitatea către toate companiile mari și către toate companiile listate pe piețele reglementate, cu excepția microîntreprinderilor listate. De asemenea, introduce cerințe de raportare mai detaliate și asigură că informațiile privind sustenabilitatea sunt auditate și validate. În plus, companiile vor avea obligația de a eticheta digital informațiile raportate, pentru ca acestea să poată fi citibile de către mașini și să

alimenteze punctul unic de acces european, exact cum este prevăzut în Planul de acțiune pentru Uniunea Piețelor de Capital (Primec, A., Belak, J., 2022).

În timpul perioadei de schimbare, până la 1 octombrie 2026, țările care aparțin Uniunii Europene pot permite utilizarea unor standarde proprii pentru auditul raportării privind sustenabilitatea/durabilitatea. Comitetul European pentru Supravegherea Auditorilor a oferit ghiduri, care nu sunt obligatorii, pentru a ajuta la aplicarea acestor cerințe

În primii pași, iar mai târziu se va elabora un cadru comun pentru toată Uniunea (CEAOB 2024). După această fază, se pregătește o tranziție posibilă către un nivel mai strict de verificare, denumit „asigurare rezonabilă”, acțiuni care ar trebui să se întâmple până cel târziu în 2028. Acest lucru ar însemna o apropiere mare între auditul rapoartelor ESG și cel al situațiilor financiare tradiționale.

De asemenea, Uniunea Europeană analizează introducerea standardului ISSA 5000, creat de IAASB,

care este un model de referință, global, pentru auditurile de sustenabilitate. Acest lucru ar contribui la alinierea internațională în ceea ce privește raportarea și verificarea ESG. (ICAEW 2024).

Pentru o imagine detaliată dar structurată, în cadrul **Tabelului nr. 1** am rezumat diferențele și am subliniat suprapunerile dintre cadre și particularitățile regionale. Astfel, am evidențiat convergența treptată a standardelor spre un cadru global coerent de raportare a sustenabilității

Tabelul nr. 1. Standardele ESG – UE vs. SUA

Standard/Cadru	Obligatoriu	Regiune	Condiții
CSRD	DA	UE	Companii mari, IMM-uri listate
ESRS	DA	UE	Cei care intră sub CSRD
IFRS S1/S2	Uneori	Global (în unele țări)	Companii listate, la cererea autorităților
Audit ESG	Parțial	UE	Obligatoriu pentru raportările CSRD
GRI	NU	Global	Voluntar, dar recomandat
SASB	NU	Global (USA)	Voluntar, mai ales pentru investitori
Raportare non-financiară	DA	UE	Prin CSRD (altfel, depinde de legislația națională)
SEA (SUA)	Uneori	SUA	Reguli propuse pentru companiile listate privind riscurile climatice

Sursa: cercetarea autorilor

4. Analiza comparativă a companiilor financiare europene și americane

Luând ca referință rapoartele de sustenabilitate publicate de două dintre cele mai reprezentative companii ce activează în sectorul financiar, ING Group (UE, Olanda) și JP Morgan Chase (SUA), putem observa abordările diferite, în funcție de regiuni, ai celor doi actori.

ING Group este unul dintre pionierii raportării sustenabile integrate, fiind printre primele instituții financiare care au adoptat metodele GRI și ESRS. În anul 2024, au lansat un raport de sustenabilitate complet verificat de un auditor extern, în cadrul căruia au respectat toate cerințele CSRD.

ING Group se evidențiază prin aplicarea strictă a principiului materialității duble. În Raportul Responsible Banking Progress Statement (2024) compania prezintă clar rezultatele unei evaluări a dublei materialități, conform

ESRS/CSRD. Aceasta implică analiza atât a impactului asupra mediului și a societății, inclusiv a finanțării proiectelor ecologice, cât și a riscurilor legate de schimbările climatice pentru activitatea băncii (Responsible Banking Progress Statement – ING 2024).

În anul 2024, în cadrul declarației de sustenabilitate a grupului ING ce face parte din raportul anual, se menționează explicit că informațiile privind ESG au fost supuse unei verificări externe, realizată de un auditor independent.

Pe partea de governanță ESG, ING a îmbunătățit structura de conducere pentru sustenabilitate, anunțând înființarea și funcționarea permanentă a unui comitet ESG în cadrul Consiliului de Supraveghere. Acesta se ocupă cu integrarea și monitorizarea aspectelor ESG la nivel strategic. Cu privire la taxonomia UE, rapoartele din 2024 conțin și informații despre adaptarea activelor la Taxonomia UE, cu indicarea procentului de activitate

considerat „aliniat cu taxonomia”, în conformitate cu cerințele din CSRD și ESRS.

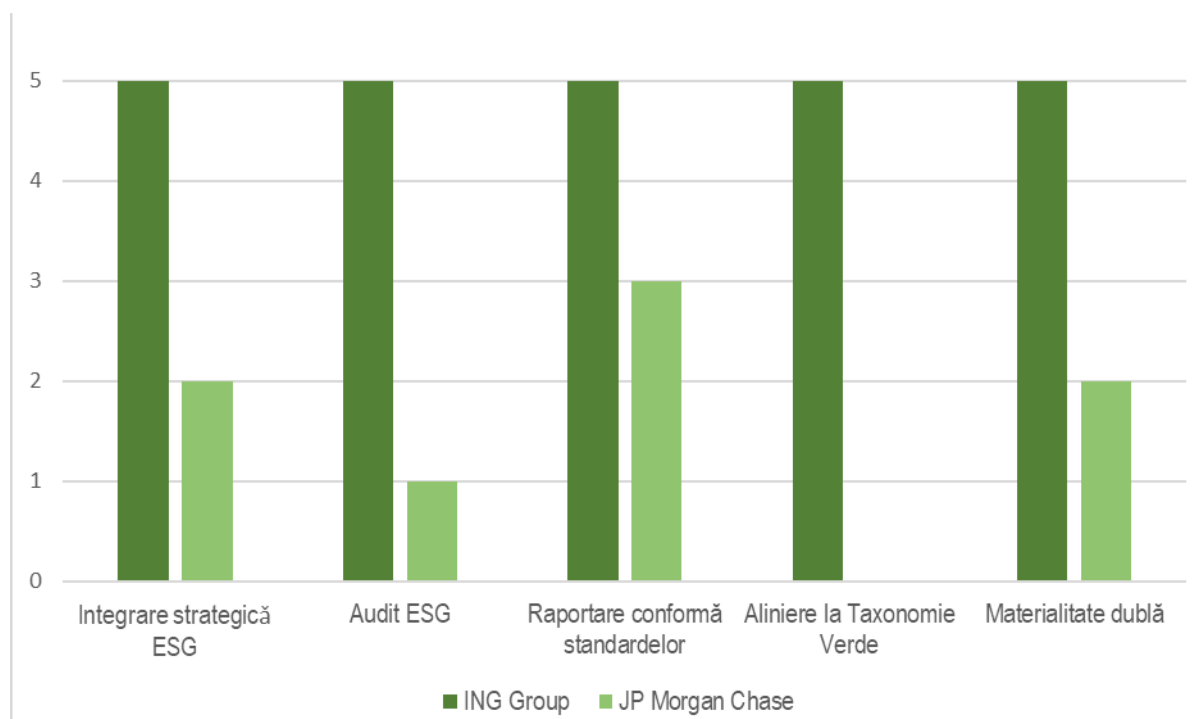
JP Morgan Chase (SUA) utilizează standardele SASB și TCFD, fără o obligație de raportare externă impusă de SEC (în 2025, regulile fiind încă blocate). Aceștia publică anual un Cadru al politicilor de mediu și sociale împreună cu un raport de sustenabilitate bazat pe volum. Raportările lor sunt caracterizate de abordarea materialității financiare și pun accentul pe riscurile ESG relevante pentru investitori. Lipsa auditului ESG formalizat și faptul că

informațiile nu sunt supuse unui proces de asigurare externă sunt o altă trăsătură caracteristică rapoartelor lor. Guvernanța ESG este caracterizată prin existența unui comitet de risc ESG, dar fără integrare completă în bord. Majoritatea inițiativelor lor sunt voluntare, fiind semnatar ai Net-Zero Banking Alliance, dar fără obiective cuantificate clare. JP Morgan Chase a abordat o publicare transparentă a riscurilor climatice prin TCFD.2. Comparația între cele două entități economice este sintetizată în **Tabelul nr. 2**.

Tabelul nr. 2. Analiza comparativa ING vs. JP Morgan Chase		
Caracteristici	ING Group (UE)	JP Morgan Chase (SUA)
Cadru de raportare	ESRS, GRI, CSRD	SASB, TCFD
Tip de materialitate	Duală (impact + financiar)	Financiară (centrată pe investitor)
Audit ESG	Da	Nu (Voluntar)
Taxonomie Verde	Da (raportată conform norme UE)	Nu
Raportare integrată	Da (ESG este integrat în raportul financiar)	Nu (ESG este separat de raportările financiare)

Sursa: Cercetarea autorului

Figura nr. 3. Nivelul de integrare ESG

Sursă: cercetarea autorilor

În Uniunea Europeană, auditorii sunt din ce în ce mai nevoiți să dezvolte competențe transversale în domeniul ESG, acest lucru fiind datorat faptului că auditul sustenabilității devine o componentă esențială a auditului legal al situațiilor financiare, conform cerințelor impuse de Directiva CSRD. În contrast, Statele Unite oferă un context mai flexibil, dar fragmentat, în care firmele de audit pot valorifica oportunități comerciale prin furnizarea de servicii voluntare de asigurare ESG. Acest aspect este datorat lipsei unui cadru federal unitar. Practicile organizaționale reflectă aceste diferențe de reglementare care se pot observa și în cadrul nivelului de integrare ESG, pe care l-am prezentat în **Figura nr. 3**.

Raportându-ne la graficul din **Figura nr. 3**, putem remarca cum ING Group ilustrează integrarea profundă a sustenabilității în strategia corporativă și raportarea auditată, în timp ce JP Morgan Chase adoptă o abordare voluntară, axată pe transparență pentru investitori și conformare cu standarde precum TCFD sau SASB. Rezultatele analizei evidențiază o diferență structurală între modalitățile de abordare a celor două instituții, astfel accentuând diferențele între cele două piețe pe care activează. Modelul european este caracterizat prin conformare strictă la cerințele reglementate și integrarea deplină a sustenabilității în strategia corporativă, în timp ce modelul american este axat pe un model de inițiativă voluntară și spre transparența către mediul investițional. Această divergență evidențiază nu doar niveluri distincte de integrare ESG, ci și diferențele de filozofie organizațională în raport cu sustenabilitatea.

5. Concluzii

În concluzie, comparația dintre Uniunea Europeană și Statele Unite în ceea ce privește raportarea sustenabilă este relevantă atât din cauza influenței majore pe care acestea le au asupra economiei globale, cât și din cauza diferențelor dintre ideile și structurile instituționale. Alegerea acestei comparații permite o analiză echilibrată între reglementare și piețe, oferind concluzii utile pentru cercetarea în domeniul ESG, guvernantei corporative și finanțelor sustenabile.

Atât UE, cât și SUA sunt doi actori economici relevanți și de o mare importanță la nivel mondial. Împreună, UE și SUA cumulează cea mai mare parte din piețele financiare, investițiile internaționale și companiile multinaționale. Așadar, deciziile lor privind raportarea sustenabilă au efect de propagare globală.

În urma analizei diferențelor semnificative de abordare, putem afirma că aceasta oferă un contrast analitic valoros din punct de vedere al evaluării eficienței și aplicabilității. Din punctul de vedere al importanței pentru investitori și companii multinaționale, cele două cadre de reglementare afectează în mod direct strategiile ESG a firmelor listate, politicile interne de guvernanță și transparență și, nu în ultimul rând, fluxurile de capital sustenabile. Prin urmare, analiza comparativă a standardelor din aceste două zone geografice oferă o perspectivă practică asupra realității actuale și de conformare transatlantică.

În cadrul cercetării au fost descoperite diferențe de abordare între UE și SUA. Ambii actori adoptă abordări structurale diferite cu privire la reglementarea sustenabilității. Astfel, observăm că UE are tendința de a adopta un cadru mai rigid, bine reglementat și obligatoriu prin directive precum CSRD, cu standarde uniforme ESRS și principii solide precum cel de dublă materialitate. În același timp, SUA pune accent mai mult pe ideea de materialitate financiară și pe nevoile investitorilor, prin intermediul SEC și IISB. Astfel, SUA generează un cadru mai fragmentat la nivel federal, dar și mai puțin prescriptiv.

Cu toate că ambii actori pleacă de la fundamente diferite, totuși, atât UE cât și SUA sunt implicate în inițiative de armonizare prin organisme precum: ISSB (IFRS Foundation), susținut de SUA; EFRAG și ESRS, din partea UE.

Prin urmare, toate aceste diferențe dintre cadrul obligatoriu și unitar adoptat de UE și abordarea SUA, care este mai flexibilă și mai fragmentată, reflectă atât priorități de reglementare diferite cât și viziuni de ansamblu diferite asupra rolului sustenabilității în raportarea corporativă și în activitate. Cu toate acestea, deși stricta respectare a cerințelor reglementate, specifică Uniunii Europene, și integrarea sustenabilității în strategia corporativă, caracteristică abordării Statelor Unite, pot părea inițial două direcții distincte, ele nu sunt complet divergente. Ambele urmăresc creșterea transparenței, îmbunătățirea performanței corporative și reducerea impactului negativ asupra mediului și societății. Diferențele de cadru și metodologie nu exclud existența unor obiective comune și a unei zone de convergență, în special în contextul globalizării piețelor și al inițiativelor internaționale de armonizare a standardelor ESG. Așadar, regulamentele stricte și inițiativele strategice pot fi văzute ca elemente complementare, care sunt capabile să se susțină reciproc în promovarea unei economii sustenabile la nivel global.

Datorită ritmului accelerat al actualizării standardelor de audit al sustenabilității, dar și al schimbărilor legislative, acest studiu prezintă și anumite limitări ce pot afecta relevanța informațiilor pe termen lung. Faptul că ne-am concentrat atenția pe UE și SUA poate diminua aplicabilitatea practică a concluziilor. Astfel, există probabilitatea de a nu fi cuprins în totalitate diversitatea practicilor la nivel global. Ca direcții viitoare de cercetare,

ne-am putea extinde analiza prin includerea altor zone geografice relevante, precum Asia-Pacific. Totodată, ne-am putea concentra și pe economii emergente, în ideea de a obține o perspectivă globală mai amănunțită. O altă direcție de referință ar putea fi reprezentată de analizarea implementării de noi standarde, precum și de evaluarea impactului acestora.

Referințe bibliografice

1. Afolabi, H., Ram, R., & Rimmel, G. (2022). Harmonization of Sustainability Reporting Regulation: Analysis of a Contested Arena. *Sustainability*, 14(9), 5517. <https://doi.org/10.3390/su14095517>
2. Al-Kubaisi, K. M., și Abu, Khalaf, B. (2025), Climate Governance, ESG Reporting, and the Firm Performance: Does It Matter More for Europe or the GCC?, *Sustainability*, 17(9), 3761, <https://doi.org/10.3390/su17093761>
3. Breijer, R., & Orij, R. P. (2022). The Comparability of Non-Financial Information: An Exploration of the Impact of the Non-Financial Reporting Directive (NFRD, 2014/95/EU). *Accounting in Europe*, 19(2), 332-361. <https://doi.org/10.1080/17449480.2022.2065645>
4. CEAOB, (2024), CEAOB guidelines on limited assurance on sustainability reporting, https://finance.ec.europa.eu/document/download/8ac2df18-2ae1-4bc7-9d87-a4a740e48f5e_en?filename=240930-ceaob-guidelines-limited-assurance-sustainability-reporting_en.pdf
5. ESGDIVE, (2025), Trump freezes Inflation Reduction Act funding, <https://www.esgdive.com/news/president-trump-inflation-reduction-act-executive-order-ev-mandate/738197/>,
6. Fleacă, B., Fleacă, E., Corocăescu M. (2023), Sustainability Information – Analysis Of Current Trends In Sustainability Monitoring & Reporting, *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, Vsl Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 10(3), pages 274-287, March. https://jssidoi.org/jesi/uploads/articles/39/Fleaca_Sustainability_information_analysis_of_current_trends_in_sustainability_monitoring_reporting.pdf
7. Frankel, R., Kothari, S.P. & Raghunandan, A. (2025). The economics of ESG disclosure regulation. *Review of Accounting Studies*, <https://doi.org/10.1007/s11142-025-09900-9>
8. Global reporting, (2021), GRI 1 - Foundation, (2021), <https://help.because.eco/en/articles/6183296-gri-1-foundation-2021>
9. Global reporting, (2021), GRI 2: General Disclosures, https://codsustenabilitate.gov.ro/doc/criterii/c08/GRI_2_General_Disclosures_2021.pdf
10. Global reporting, (2021), GRI 3 - Material Topics, <https://help.because.eco/en/articles/6183888-gri-3-material-topics-2021>
11. Global reporting, (2023), A Short Introduction to the GRI Standards, <https://www.globalreporting.org/media/wtaf14tw/a-short-introduction-to-the-gri-standards.pdf>
12. ICAEW, (2024), CSRD: Sustainability assurance, <https://www.icaew.com/groups-and-networks/local-groups-and-societies/europe/european-sustainability-reporting-and-assurance/csrd-sustainability-assurance>
13. IFRS (2021), IFRS Foundation announces International Sustainability Standards Board, consolidation with CDSB and VRF, and publication of prototype disclosure requirements, <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2021/11/ifrs-foundation-announces-issb-consolidation-with-cdsb-vrf-publication-of-prototypes/>
14. IFRS (2023), Project Summary - Sustainability Disclosure Standards, <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/project/general-sustainability-related-disclosures/project-summary.pdf>
15. IFRS (2025), Applying IFRS S1 when reporting only climate-related disclosures in accordance with IFRS S2, <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/issb-standards/applying-ifrs-s1-reporting-only-climate-related-disclosures-accordance-ifrs-s2.pdf>
16. IFRS S1 (2023), IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information, <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements/>
17. IFRS S2 (2023), IFRS S2 Climate-related Disclosures, <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s2-climate-related-disclosures/>
18. ING (2024), Responsible Banking Progress Statement – ING 2024,

- <https://www.ing.com/Sustainability/Performance-and-reporting/Reporting.html>
19. ING (2025), Annual Report 2024, <https://www.ing.com/Investors/Financial-performance/Annual-reports/2024.htm>
 20. Institute of Sustainability Studies (2025), How US sustainability regulations compare to EU standards in 2025, <https://instituteofsustainabilitystudies.com/insights/lexicon/how-us-sustainability-regulations-compare-to-eu-standards-in-2025/>
 21. JP Morgan (2024), Climate Report, <https://www.jpmorganchase.com/content/dam/jpmc/jpmorganchase-and-co/documents/Climate-Report-2024.pdf>
 22. KPMG (2025), Sustainability reporting in the EU, <https://kpmg.com/us/en/frv/reference-library/2025/sustainability-reporting-eu.html>
 23. Nielsen, C., (2023), ESG Reporting and Metrics: From Double Materiality to Key Performance Indicators, *Sustainability*, 15, 16844, <https://doi.org/10.3390/su152416844>
 24. Pantazi, T. (2024). The Introduction of Mandatory Corporate Sustainability Reporting in the EU and the Question of Enforcement. *European Business Organization Law Review*, 25, 509–532 <https://doi.org/10.1007/s40804-024-00320-x>
 25. Pizzi, S., Principale, S., Nuccio, E. (2022), Material sustainability information and reporting standards. Exploring the differences between GRI and SASB, *Meditari Accountancy Research*, Emerald Group Publishing Limited, vol. 31(6), pages 1654-1674, October, <https://0410e7mds-y-https-www-emerald-com.z.e-nformation.ro/medar/article-pdf/31/6/1654/1916454/medar-11-2021-1486.pdf>
 26. Primec, A., & Belak, J. (2022). Sustainable CSR: Legal and Managerial Demands of the New EU Legislation (CSRD) for the Future Corporate Governance Practices. *Sustainability*, 14(24), 16648. <https://doi.org/10.3390/su142416648>
 27. SASB, (2017), SASB Conceptual Framework, <https://sasb.ifrs.org/wp-content/uploads/2019/05/SASB-Conceptual-Framework.pdf>